కల్పిత గాధ :

సముద్రమ్మీద పెద్ద నీడ

● కవికొండల వెంకట్రావు ●

"వ్రీడకంటె ఘనమైనదిగా దోచెన్
 నీడ! ఆ నీడ! నీటిమీద నీడ!
 మున్నీటిమీద నీడ?—
 నా నీడ కాదు చూడ,
 నీ నీడ కాదుకూడ
 మేడ నీడ కాదు,
 చేడె నీడ కాదు.
 మేడమీద చేడెదేమొ?
 కాదు! కాదు!"

ఇలాగ్గా తలపోస్తూ దిక్కులన్నీ కలయజూచాను. తుద కాకాశమ్మీద కానగల్గాను. కాదంబినీమాల నొకదాన్ని. మేఘం పట్నంమీద నుంది. నీడ సముద్రమ్మీద నుంది. నీడ పట్టు, మేఘంపట్టు తప్పిస్తే, మిగతా ఆకాశం మిగతా అవని సమస్తం సవితృతేజాన్ని విరాజిల్లుతూన్నాయి.

సముద్రంమీద నొకానొక మహత్తరమైన దృశ్యంగా ఆ నీడను, ఆకాశమ్మీద నొకానొక మహత్తరమైన దృశ్యంగా ఆ మేఘాన్ని, పరిగణిస్తూ, తీరాన్నే నిలుచుండిపోయాను కొన్ని నిమిషాలు ఒక ప్రొద్దున్నప్పుడు. అలలమీద ఆ చాయ అవతరించి ఈదులాడుతూన్నట్టుంది. దానికో ప్రత్యేకత, పరమావధి వున్నట్టగపించింది. పరిబంధన మేమాత్రంకూడా లేనట్టుగా తొడగట్టింది. మేఘమేమన్నా పట్నంమీద నుంది, నీడేమన్నా మహాసముద్రంమీద నడాడుతూవుంది. నీడను నడిపించేది ఆ మేఘము కాదేమో అన్నంత స్వేచ్ఛగా అల్లలాడిపోతూవుంది ఆ నీడ! ఆ మేఘం ఒకవేళ వర్షించినా వానచినుకులన్నీ పట్నంమీదనే పడతాయిగాని ఆ నీడను లాగిపట్టి, అరికట్టబోవు! ఆ నీడ మఱో మేఘానిదేమో అని అనుకోడానికి ఆకాశమ్మీద మఱో మేఘమే లేదు ఆ వొక్క మేఘాన్ని తప్పిస్తే. పోనీ మఱో పదార్థానిదేమో అంటే, పక్షి అన్నా ఎగరడంలేదు. పయోధి మీదగాని, వీధిగుండాగాని, మేఘంయొక్క ప్రకృతిని తప్పిస్తే ఆ నీడయొక్క ప్రాదుర్భావానికి మఱో హేతువు కానరాకుండా వుంది. ఆ నీడే వాలకపోతే సముద్రము నా కెంత అయోమయంగా కాపడివుండేదో నా దృష్టికి. అదో వ్రాత, అదో తెలుపుడు, అని అనజేసింది నాచేత!

"ఏంటుండి చూస్తున్నారు విడ్డూరంగా! నీటి మీద?" అని ఎటకరించినట్టడిగింది దారేపోయే ఒక మిటారి మిన్న. "ఏం లేదు నీడ వల్ల విసిరేను" అన్నాను. "నీడ వల అహహా!" అని నవ్వింది. ఆ నవ్వులో ఆమె నఖశిఖపర్యంతం చూచాను, నల్లని యొడళ్లు, నవక మెఱిగిన కళ్లు, చవగ్గా అప్పుడే కొన్న కూరదాక, దాకలో గుప్పెడు నీరుల్లిపాయలు, అదీ సంతనుండి తిరిగివచ్చే పెడికీల నెరజాణగా తోచింది.

"అదేంటుండి! నావంక అంత విడ్డూరంగా చూస్తున్నారు?" అని అడిగింది. "నీ వొళ్లు నీ కళ్లు" అని జారుడిలా సూటిగా జవాబు చెప్పాను. "నా వొళ్లు నా కళ్లు? మీ కంటి కెలా కనిపిస్తున్నాయి ఏంటి?" అని రెచ్చిపోతూ అడిగింది.

నేనుమాత్రం మఱి సరాగం ముదరనీక ఆధ్యాత్మంలో పడిపోతూ, "నీ ఆత్మ నవ్విన వెలుగునే విలువునా లేవు. నీ ఆత్మయొక్క నీడలా కనిపిస్తున్నావు, అమ్మ! తెలిసిందా?" అన్నాను. మరెక్కడో నీడల రాయళ్ళల్లే కాపడుతున్నారు-నాకిప్పుడు ఆకలి తప్పిస్తే మఱొకటి లేదు. మీరేంటో ఆత్మ అంటారు, ఈ దాకలో పోషేసుకునేదాకా

---

* 'ఆనంద వాణి

అందమే
ఆదర్శం...

మనోహారమైన పూలమాలను కూర్చేందుకు మీరు మంజులమైన పుష్పాలనే ఏరుకుంటారు. అలాగే మీమీ అవసరాలకు, అభిరుచులకు అనువైన వస్త్రాలంకరణాలను చేనేత వస్త్రాల నుంచి ఎన్నుకోనండి. ఎం.సి. హెచ్ చీరలు, అద్దకాలు, గృహాలంకరణ వస్త్రాలను సృష్టించడంలో అందమే అదర్శంగా భావించబడుతుంది.

చీరలు—అద్దకాలు—తువాళ్లు—చేతి రుమాళ్లు
మేజా గుడ్డలు — గృహాలంకరణ వస్త్రాలు

మద్రాసు హ్యాండ్‌లూమ్ వీవర్స్ ప్రొవిన్షియల్
కో ఆపరేటివ్ సొసైటీ లిమిటెడ్.

'హలో వేస్ గార్డెన్స్'

41, పాండియన్ రోడ్, ఎగ్మూరు, మద్రాసు.

నాకు మరొకటి తోచదు. మీకన్నీ విడ్డూరాలే తోస్తాయి" అంటూ చక్కాపోయింది ఆ జవ్వని.

మేఘం నవనీతంలా కరిగిపోతూ మాయమైంది. ఎండ విప్పారింది. ఎటుచూచినా ఎండే. నడక తప్పిన కొండమీదా ఎండే. నడుస్తూవున్న ఓడ కొయ్యనూ ఎండే! ఎండలో సమస్తం అతి విస్పష్టంగా, నీటిమీద వస్తువులు, నీటిపోరే జరిగే వృత్తాంతాలు, విడివిగా ఎదిగి నిలబడ్డట్టు కనబడే నగర హర్మ్యపరి నందగించే కాంతలయొక్క కుటిలకుంతలాలు అన్నీ అతి స్పష్టంగా వెల్లడి పడి తెల్లమౌతూవున్నాయి.

పల్లె జవ్వని ఏమన్నా నన్ను వదలి వెళ్లిందై అంతదూరాన్ని ఆ తీరమందే నిలుచుండి తన చేతిలోని కొత్తగా కొనుక్కున్న కూరదాకను వారాసిమీదకు నే చూస్తూవుండగానే గిరాటేసింది. గబగబా పరుగెత్తుకునివెళ్ళి "ఏం పని అది! విశేషపంవంటి కూరదాకను కొనుక్కున్నదానివి. కూర పోపెట్టుకోవాలని ఉబలాటపడ్డదానివి, అలా ఎందుకు గిరాటేసినావు?" అని అడుగుదామని అనుకున్నాను: కాని దాని ముదలకింపుస్వభావం అదివరకే ఎరిగున్న కారణంగా, అటు చనక, ఆ తేల్తూ మునుగుతూ ఒడ్డును తాకుతూ, తిరిగి నీటిలోపలకు దాకుడుండి పోతూవున్న దాక దృశ్యాన్నిమట్టుకే పరికిస్తూ వుండిపోయాను.

అంతట్లోనే అటువెంపునుంచి షికారుగా కాలినడకను వస్తూవున్న ఒక నవనాగరికపు జవరాలు నన్ను తనకుతానే ఎఱుకపఱచుకునే మెలిక చూపులతో తొల్త చూచిందై, వెంటనే పలకరిస్తూ "ఆమె ఆ దాకను అలా ఎందుకు విసిరిందో మీరు గ్రహించారా?" అని అడిగింది. అదివఱకూ లోకానికి నేను మిక్కిలీ లాతివాణ్ణేమో అని అనుకొన్నంత వింతగా నిల్చున్నవాణ్ణిని, ఆమె పలుకరింపుతో భూలోకవాసినై భూలోకవాసినే కాకుండా వర్తమానయుగమునందలి వాసిగానే నన్ను నేను భావించుకుంటూ— "నమస్తే! మీరేమైనా గ్రహించివుంటే ఈ దాసుడు వినగోరుతున్నాడు" అన్నాను. "నా మేధాశక్తి అంతటిది కాదు కనుకనే తమర్ని అడగడం జరిగింది" అంది. "అవితే ఇద్దఱం ఒక మట్టాన్నే వున్నాము. ఆసీనులమై కొంతసేపు పరకాయించి చూదాం! ఇద్దఱి బుఱ్ఱలూ కలిపి ఆలోచిస్తే ఏమైనా ఆ పల్లె జవ్వని యుల్లం తెలియవస్తుందేమో" అన్నాను. "పోనీ! ఒకడుగు అలా వెళ్ళి ఆమెను కనుక్కొని రాకూడదూ మనమిద్దఱం!" అంది తెనుగుమీఱి కన్పడుతూ వున్న అమ్ముద్దియ. "అలాగే చేయవచ్చును" అంటూ ఆమె ముందూ నేను వెనక కొంతదవ్వు, ఇద్దఱం ఒకళ్ళ ప్రక్క నొకళ్ళం కొంతదవ్వు, నేను ముందూ ఆమె వెనుకా కొంతదవ్వు. ఈలా పదడుగులనుకోండి లేక పాతికడుగులనుకోండి, అటువంటప్పుడు దూరం నేరడం కష్టం—కలిసి నడిచాం, కలియకా నడిచాం;

అంతలో పల్లెజవ్వని తిరోహిత అయింది, పారంమీద లేనేలేదు. నీరంమీదనూ లేదు, నీరంమీదమాత్రం దాక వొక్కటే నల్లని జుత్తు పుత్తిలా ఎగిసెగిసి పడుతూవుంది.

తీరాన్నివున్న ఇద్దఱమూ ఈ చదువుకున్నవాళ్ళం, ఒకళ్ళ వంక నొకళ్ళం తెలియని చూపులు కొంతసేపు. తెలిసీతెలియని చూపులు కొంతసేపూ, చూచుకున్నవాళ్ళమై—"ఆమె మత్స్యగంధిలా మాయమైందే" అని ఒకళ్ళం అంటే "అట్లా అవితే యోజనగంధియై యీ చుట్టుప్రక్కల్నే వుందేమో" అని మఱొకళ్ళం!— ఏలా గవుతేం చివరకు పర్యవసానం ఒక్కటే! —దశదిశలూ కలియచూచాం. నరుల సంచారం లేదు. అమరుల సంచారం లేదు. ఎండమాత్రం తీవ్రతరం అయిపోతూవుంది. నాకూడా వున్న నాగరీకాంగన నుదుటిమీద అప్పుడే చిఱుచెమ్మటలు క్రమ్ముతూవున్నాయి.

"మనం ఇటూ అటూ చూడ్డంలో ఆ పల్లెది తానుకూడా సముద్రంలో పడిపోయివుంటుంది" అని అన్నాను నేను గద్గదికంగా. "ఆత్మహత్య చేసికొనే స్వభావంగలదానిగా నాకు తోచలేదు దాని వైఖరి చూస్తే! అట్లాడుకునే ఆమాయకురాలిగా దోచిందిగాని" అంది ఆ నాకూడా వున్న ఆమె. "లోకంలో చావు ఆట కాకూడదా?" అన్నాను నేను. అభిజ్ఞ నిరుత్తరగా నిలుచుండిపోయి. వొడ్డుకు కొట్టుకొస్తూవున్న దాక నింకా కంటూవుంది.

దాకనట్టే తన గాజుల చేత్తో ఎత్తిపట్టుకొన్నదై పల్లె యిల్లాలు—అమ్మయ్యో భూతంలా.

బూచిలా, తల విడిపోయి, మొల తడిసి, జిల జిలా పయికి నడచివచ్చింది.

ఆమెను వెంటనే ఈమె పలుకరిస్తూ "అంత తెగువ సెల్లునటే?" అని అడిగింది. "తెగు వేంటి? ఆయనగారు సీడ విసిరి ఆడేరు గందా అని నేను దాక విసిరిచూచాను. మఱి విసిరినాక దాకెక్కడ పగిలిపోతుందో అని నేనే దూకాను. అంతే!" అంది పల్లెది జవాబుగా. "సీదాక గట్టిగా వుందా? నా సీడ గట్టిగా వుందా?" అని అడిగాను నేను. "మీ సీడ మఱి కానరాలేదు నాకు, కాని నా దాక అమ్మట్టునే వుంది. ఇదుగో! ఇదెందుకు పగుల్తుంది? ముమ్మారు నడివేలి కణుపుతో మోగించి మఱి 'చూచి కొనుక్కొన్నాను. నా దాకెన్నటికీ పగలదు. ఇఖనలే పగలదు. చూచారుగాదూ మీ రిద్దఱూ అది నీట దేలి ఇసకనేసుకు కొట్టుకోవడం?" అంది అత్యాశ్చర్యపోతూ ఆ జాలారివనిత. అంటూ వెళ్ళిపోతూంది. "బతికింది అది మన కళ్లముందు చావకుండాను" అని బిగ్గరగా అనుకొన్నాము దగ్గఱగా చేరుకుంటూ అక్కడ వున్న తక్కిన యిద్దఱమూను.

ఆ మాటలో వెనక్కి తిరిగిచూచిందై ఆ పల్లె జవ్వని "ఆయుర్దాయము దేవుడిచ్చినంత కాలం వుండక తప్పదు మనకూ మన దాకలకూ!" అంటూ మహాసముద్రంవంకకు చూస్తూ "మేఘాంది కాబోసు మీరు చూచిన సీడ. మీరు విసిరిందన్నారు; విసిరిన వల అన్నారు! నన్ను మోసపుచ్చారు! మాం మేఘాల్లో మెఱపులే చూచాం కాని మేఘాలుపఱచే సీడలు ఎరుగబోం!" అంది తెల్లగా! "మెఱపులు ముందుసీడలు?" అంది నాగరీకురాలు తన ఎఱ్ఱటి పెదవులు నా వెంపుకు త్రిప్పుతూ. "మేమే! మనమే! నా నల్లటియొళ్లు సీకట్లో కానలేదు నా మొగుడు. మెఱపులో జిగాల్‌మంటానంట!" అంది చిరునవ్వు నవ్వుతూ ఆ జానపదస్త్రీ. చిరునవ్వుతోనే తన పల్లెను చేరుకుంది ఆమె.

మే మిద్దఱం, మిగిలిపోయిన నవనాగరీకుల మిద్దఱం చెరోవైపుకు

"నా కళ్ళ మెఱపులో
నీవేను సీడవు!"

అని అనుకొంటూ వెనుచూపులు చూచుకుంటూ విడిపోయాము.

కుష్ఠు ★ బొల్లి

అన్నిరకముల కుష్ఠులకు, బొల్లి వ్యాధులకు, ఇతర చర్మవ్యాధులకు గ్యారంటీగా పనిచేయుచున్నవి.

మా ఔషధ రాజములే!!

క్రొత్తగా అచ్చువేయబడిన మా తెలుగు పెద్ద కేటలాగులు, 10 భాషలలో ముద్రించియున్న కేటలాగులు, ఆరోగ్యతాపత్రములు ఉచితము!

రెడ్డి & కో., (రిజిస్టర్డ్) ★ H.O. గోపాలపురం (వయా) తణుకు, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా.

బ్రాంచ్ ఆఫీసులు:

విజయవాడ గాంధీనగరం ★ వాల్తేరు R. S. ★ కటక్ బక్సిబజార్ ★ సికిందరాబాదు 3560 కింగ్సువే

నెల్లూరు కాపు వీధి ★ బరంపురం చంద్రమువీధి, పెద్దబజారు ★ ఫజిల్‌నగర్ గోరక్‌పూర్